

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง ปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับมาตรา ๓๘ และมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติ
ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (สำนักงาน ปปง.) ได้มีหนังสือที่ ปง ๐๐๐๗.๗/๐๓๑๓ ลงวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๑ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปลงความได้ว่า ตามที่ได้มีการปรับปรุงอำนาจหน้าที่ของสำนักงาน ปปง. ตามมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เป็นไปด้วยความถูกต้องตามบทบัญญัติและเจตนารมณ์ในการตรากฎหมาย สำนักงาน ปปง. จึงขอหารือปัญหาข้อกฎหมายสามประเด็น ดังต่อไปนี้

ประเด็นที่หนึ่ง ตามที่ขณะนี้อยู่ระหว่างการคัดเลือกผู้ที่จะมาดำรงตำแหน่งเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (เลขาธิการ ปปง.) แทนผู้ดำรงตำแหน่งเดิม ผู้รักษาราชการแทนเลขาธิการ ปปง. หรือผู้ปฏิบัติราชการแทนเลขาธิการ ปปง. ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินจะเป็นผู้ใช้อำนาจตามมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินฯ ซึ่งเป็นอำนาจเฉพาะของเลขาธิการ ปปง. ได้หรือไม่

ประเด็นที่สอง การที่สำนักงาน ปปง. ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ในการรับรายงานการทำธุรกรรม และแจ้งตอบการรับรายงาน รวมทั้งการรับรายงานและข้อมูลเกี่ยวกับการทำธุรกรรมที่ได้มาโดยทางอื่นตามมาตรา ๔๐ (๒) และการเก็บ รวบรวม ติดตามตรวจสอบ ศึกษา ประมวลผล และวิเคราะห์รายงานและข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับการทำธุรกรรมตามมาตรา ๔๐ (๔) แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒ และการตรวจสอบรายงานการทำธุรกรรมหรือข้อมูลเกี่ยวกับการทำธุรกรรมเบื้องต้นตามนัยของมาตรา ๔๘ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินฯ ประกอบกับข้อ ๑ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๘ (พ.ศ. ๒๕๕๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินฯ แล้ว หากผลการตรวจสอบและวิเคราะห์รายงานและข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับการทำธุรกรรมที่สำนักงาน ปปง. ได้รับรายงาน เป็นกรณีที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามกฎหมายอื่นซึ่งมิใช่กรณี

เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน สำนักงาน ปปง. จะอาศัยอำนาจตามมาตรา ๔๐ (๓) แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินฯ ที่บัญญัติให้สำนักงาน ปปง. รับหรือส่งรายงานหรือข้อมูลเกี่ยวกับการทำธุรกรรมเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น เพื่อส่งรายงานหรือข้อมูลเกี่ยวกับการทำธุรกรรมดังกล่าวไปให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการตามกฎหมายอื่นได้หรือไม่

ประเด็นที่สาม ในกรณีที่ส่วนราชการไทย ต่างประเทศ หรือองค์กรหรือหน่วยงานระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ได้ขอสอบถามรายงานหรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการทำธุรกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน นั้น สำนักงาน ปปง. จะสามารถจัดส่งข้อมูลดังต่อไปนี้ให้ตามที่ได้รับร้องขอได้หรือไม่

(๑) รายงานหรือข้อมูลเกี่ยวกับการทำธุรกรรมที่สำนักงาน ปปง. ได้จากการดำเนินการตามมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินฯ

(๒) รายงานหรือข้อมูลที่ได้จากการดำเนินการตามมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินฯ

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) ได้พิจารณาข้อหารือของสำนักงาน ปปง. โดยได้รับฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงจากผู้แทนสำนักงาน ปปง. แล้ว มีความเห็นดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง ผู้รักษาราชการแทนเลขาธิการ ปปง. หรือผู้ปฏิบัติราชการแทนเลขาธิการ ปปง. ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินจะใช้อำนาจตามมาตรา ๓๘^๑

^๑มาตรา ๓๘ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้กรรมการธุรกรรมเลขาธิการ และพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเป็นหนังสือจากเลขาธิการมีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) มีหนังสือสอบถามหรือเรียกให้สถาบันการเงิน ส่วนราชการ องค์กรหรือหน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ แล้วแต่กรณี ส่งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องมาเพื่อให้ถ้อยคำ ส่งคำชี้แจงเป็นหนังสือ หรือส่งบัญชีเอกสาร หรือหลักฐานใด ๆ มาเพื่อตรวจสอบหรือเพื่อประกอบการพิจารณา

(๒) มีหนังสือสอบถามหรือเรียกบุคคลใด ๆ มาเพื่อให้ถ้อยคำ ส่งคำชี้แจงเป็นหนังสือ หรือส่งบัญชี เอกสาร หรือหลักฐานใด ๆ มาเพื่อตรวจสอบหรือเพื่อประกอบการพิจารณา

(๓) เข้าไปในเคหสถาน สถานที่ หรือยานพาหนะใด ๆ ที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการซุกซ่อนหรือเก็บรักษาทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด หรือพยานหลักฐานที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดฐานฟอกเงิน เพื่อตรวจค้นหรือเพื่อประโยชน์ในการติดตาม ตรวจสอบ หรือยึดหรืออายัดทรัพย์สิน หรือพยานหลักฐาน เมื่อมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าหากเน้นชักว่าจะเอาหมายค้นมาได้ ทรัพย์สินหรือพยานหลักฐานดังกล่าวนี้จะถูกยกย้าย ซุกซ่อน ทำลาย หรือทำให้เปลี่ยนแปลงสภาพไปจากเดิม

ในการปฏิบัติหน้าที่ตาม (๓) ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ที่ได้รับมอบหมายตามวรรคหนึ่งแสดงเอกสารมอบหมายและบัตรประจำตัวต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งเป็นอำนาจเฉพาะของ
เลขาธิการ ปปง. ได้หรือไม่

กรณีผู้รักษาราชการแทนเลขาธิการ ปปง. เห็นว่า สำนักงาน ปปง. เป็นส่วน
ราชการที่ไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือ ทบวง มีฐานะเป็นกรมและอยู่ในบังคับ
บัญชาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม โดยมีเลขาธิการ ปปง. มีหน้าที่ควบคุมดูแลซึ่งราชการ
ของสำนักงานตามมาตรา ๔๖^๒ แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕
ประกอบกับมาตรา ๔๐^๓ และมาตรา ๔๑^๔ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอก
เงินฯ ดังนั้น การบริหารราชการในสำนักงาน ปปง. จึงต้องเป็นไปตามพระราชบัญญัติระเบียบ

บรรดาข้อมูลที่ได้มาจากการให้ถ้อยคำ คำชี้แจงเป็นหนังสือ บัญชี เอกสาร หรือหลักฐานใดๆ
ที่มีลักษณะเป็นข้อมูลเฉพาะของบุคคล สถาบันการเงิน ส่วนราชการ องค์การหรือหน่วยงานของรัฐ หรือ
รัฐวิสาหกิจ ให้เลขาธิการเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดเก็บรักษาและใช้ประโยชน์จากข้อมูลนั้น

^๒มาตรา ๔๖ ส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง มีดังต่อไปนี้

๑.ล๑

๑.ล๑

(๘) สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินการให้
เป็นไปตามมติของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและคณะกรรมการธุรกรรม และอำนาจ
หน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย

๑.ล๑

๑.ล๑

ส่วนราชการตามวรรคหนึ่ง (๘) และ (๙) มีฐานะเป็นกรม อยู่ในบังคับบัญชาของ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

^๓มาตรา ๔๐ ให้จัดตั้งสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เรียกโดยย่อว่า
“สำนักงาน ปปง.” ขึ้นเป็นส่วนราชการที่ไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง ปฏิบัติหน้าที่โดย
อิสระและเป็นกลาง มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินการให้เป็นไปตามมติของคณะกรรมการ คณะกรรมการธุรกรรม และปฏิบัติงาน
ธุรการอื่น

(๒) รับรายงานการทำธุรกรรมที่ส่งให้ตามหมวด ๒ และแจ้งตอบการรับรายงาน รวมทั้งการ
รับรายงานและข้อมูลเกี่ยวกับการทำธุรกรรมที่ได้มาโดยทางอื่น

(๓) รับหรือส่งรายงานหรือข้อมูลเกี่ยวกับการทำธุรกรรมเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้
หรือกฎหมายอื่น

(๔) เก็บ รวบรวม ติดตาม ตรวจสอบ ศึกษา ประมวลผล และวิเคราะห์รายงานและข้อมูล
ต่าง ๆ เกี่ยวกับการทำธุรกรรม

(๕) เก็บรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

(๖) จัดให้มีโครงการที่เกี่ยวกับการเผยแพร่ความรู้ การให้การศึกษา และฝึกอบรมในด้าน
ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ หรือช่วยเหลือหรือสนับสนุนทั้งภาครัฐและภาคเอกชนให้
มีการจัดโครงการดังกล่าว

(๗) ปฏิบัติการอื่นตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามกฎหมายอื่น

^๔มาตรา ๔๑ ให้มีเลขาธิการ มีหน้าที่ควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งราชการของสำนักงานโดย
อิสระและเป็นกลางขึ้นตรงต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม และเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการในสำนักงาน
และให้มีรองเลขาธิการเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการ

บริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งเมื่อพิจารณามาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง^๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดินฯ ที่กำหนดหลักเกณฑ์ในการแต่งตั้งผู้รักษาราชการแทนตำแหน่งอธิบดีว่า ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งอธิบดีหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้รองอธิบดีเป็นผู้รักษาราชการแทน และความในวรรคสามของบทบัญญัติดังกล่าวได้กำหนดให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับแก่กรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการในส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรมโดยอนุโลมด้วย เมื่อสำนักงาน ป.ป.ง. มีฐานะเป็นกรม โดยมีเลขาธิการ ป.ป.ง. ทำหน้าที่ควบคุมดูแลซึ่งราชการของสำนักงาน ป.ป.ง. และโดยที่ขณะนี้อยู่ระหว่างการคัดเลือกผู้ที่จะมาดำรงตำแหน่งเลขาธิการ ป.ป.ง. จึงเป็นกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการ ป.ป.ง. การแต่งตั้งผู้รักษาราชการแทนตำแหน่งเลขาธิการ ป.ป.ง. จึงเป็นไปตามหลักเกณฑ์ตามมาตรา ๔๖^๖ ประกอบกับมาตรา ๔๘^๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดินฯ ซึ่งกำหนดให้ผู้รักษาราชการแทนมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ซึ่งตนแทน และให้ผู้ปฏิบัติราชการแทนมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ซึ่งมอบหมายหรือมอบอำนาจ ดังนั้น ผู้รักษาราชการแทนเลขาธิการ ป.ป.ง. จึงย่อม

^๕มาตรา ๔๖ ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งอธิบดี หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้รองอธิบดีเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้ามีรองอธิบดีหลายคน ให้ปลัดกระทรวงแต่งตั้งรองอธิบดีคนใดคนหนึ่งเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้าไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิบดีหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้ปลัดกระทรวงแต่งตั้งข้าราชการในกรมซึ่งดำรงตำแหน่งเทียบเท่ารองอธิบดี หรือข้าราชการตั้งแต่ตำแหน่งหัวหน้ากองหรือเทียบเท่าขึ้นไปคนใดคนหนึ่งเป็นผู้รักษาราชการแทน แต่ถ้านายกรัฐมนตรีสำหรับสำนักนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเห็นสมควรเพื่อความเหมาะสมแก่การรับผิดชอบการปฏิบัติราชการในกรมนั้น นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงจะแต่งตั้งข้าราชการคนใดคนหนึ่งซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่ารองอธิบดีหรือเทียบเท่า เป็นผู้รักษาราชการแทนก็ได้

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิบดี หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ อธิบดีจะแต่งตั้งข้าราชการในกรมซึ่งดำรงตำแหน่งเทียบเท่ารองอธิบดี หรือข้าราชการตั้งแต่ตำแหน่งหัวหน้ากองหรือเทียบเท่าขึ้นไป เป็นผู้รักษาราชการแทนก็ได้

ให้นำความในวรรคหนึ่งและวรรคสองมาใช้บังคับแก่กรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการ รองเลขาธิการ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ หรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นซึ่งเทียบเท่าปลัดกระทรวงหรืออธิบดี ในส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรมด้วยโดยอนุโลม

^๖โปรดดูเชิงอรรถที่ ๕, ข้างต้น

^๗มาตรา ๔๘ ให้ผู้รักษาราชการแทนตามความในพระราชบัญญัตินี้มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ซึ่งตนแทน

ในกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งใดหรือผู้รักษาราชการแทนผู้ดำรงตำแหน่งนั้นมอบหมายหรือมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นปฏิบัติราชการแทน ให้ผู้ปฏิบัติราชการแทนมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ซึ่งมอบหมายหรือมอบอำนาจ

ในกรณีที่มีกฎหมายอื่นแต่งตั้งให้ผู้ดำรงตำแหน่งใดเป็นกรรมการหรือให้มีอำนาจหน้าที่อย่างใด ให้ผู้รักษาราชการแทนหรือผู้ปฏิบัติราชการแทนมีอำนาจหน้าที่เป็นกรรมการหรือมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ดำรงตำแหน่งนั้นในการรักษาราชการแทนหรือปฏิบัติราชการแทนด้วย แล้วแต่กรณี

ใช้อำนาจตามมาตรา ๓๘^๔ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินฯ แทน
เลขที่การ ปง. ได้

ส่วนกรณีผู้ปฏิบัติราชการแทนเลขที่การ ปง. นั้น เห็นว่า อำนาจตามมาตรา
๓๘ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินฯ มิใช้อำนาจเฉพาะตัวซึ่งจะ
มอบหมายให้ผู้ใดปฏิบัติราชการแทนมิได้ ดังจะเห็นได้ว่ามาตรานี้ได้กำหนดตัวบุคคลผู้ใช้อำนาจ
ตามมาตรา ๓๘ (๑) (๒) และ (๓) ไว้ คือ กรรมการธุรกรรม เลขที่การ ปง. และพนักงาน
เจ้าหน้าที่ซึ่งเลขที่การ ปง. มอบหมาย ดังนั้น เลขที่การ ปง. จึงสามารถมอบหมายให้
พนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติราชการแทนตนได้

ประเด็นที่สอง การที่สำนักงาน ปง. ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๔๐
(๒) และ (๔)^๕ และมาตรา ๔๘ วรรคสาม^๖ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอก
เงินฯ ประกอบกับข้อ ๑^๗ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๘ (พ.ศ. ๒๕๕๓) ออกตามความใน
พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินฯ แล้ว หากผลการตรวจสอบและวิเคราะห์
รายงานและข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับการทำธุรกรรมที่สำนักงาน ปง. ได้รับรายงาน เป็นกรณีที่
เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามกฎหมายอื่น ซึ่งมีใช้กรณีที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด
มูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน สำนักงาน ปง. จะอาศัย
อำนาจตามมาตรา ๔๐ (๓)^๘ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินฯ ที่บัญญัติ
ให้สำนักงาน ปง. รับหรือส่งรายงานหรือข้อมูลเกี่ยวกับการทำธุรกรรมเพื่อปฏิบัติการตาม
พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น ส่งรายงานหรือข้อมูลเกี่ยวกับการทำธุรกรรมดังกล่าวไปให้ส่วน

^๔โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

^๕โปรดดูเชิงอรรถที่ ๓, ข้างต้น

^๖มาตรา ๔๘ ในการตรวจสอบรายงานและข้อมูลเกี่ยวกับการทำธุรกรรม หากมีเหตุอันควร
เชื่อได้ว่าอาจมีการโอน จำหน่าย ยักย้าย ปกปิด หรือซ่อนเร้นทรัพย์สินใดที่เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความ
ผิด ให้คณะกรรมการธุรกรรมมีอำนาจสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินนั้นไว้ชั่วคราวมีกำหนดไม่เกินเก้าสิบวัน

ในกรณีจำเป็นหรือเร่งด่วน เลขที่การจะสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามวรรคหนึ่งไปก่อนแล้ว
รายงานต่อคณะกรรมการธุรกรรม

การตรวจสอบรายงานและข้อมูลเกี่ยวกับการทำธุรกรรมตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตาม
หลักเกณฑ์ วิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

ฯลฯ

ฯลฯ

^๗ข้อ ๑ เมื่อสำนักงานได้รับรายงานการทำธุรกรรมหรือข้อมูลเกี่ยวกับการทำธุรกรรมแล้ว
ให้ทำการตรวจสอบเบื้องต้น ถ้าปรากฏว่าการทำธุรกรรมใดมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าอาจมีการโอน จำหน่าย ยัก
ย้าย ปกปิด หรือซ่อนเร้นทรัพย์สินใดที่เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด ให้สำนักงานเสนอเรื่องให้
คณะกรรมการธุรกรรมเพื่อพิจารณาสั่งการตามมาตรา ๔๘ โดยเร็ว ทั้งนี้ ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้พบเหตุ
เช่นนั้น

ในการพิจารณาของคณะกรรมการธุรกรรม ถ้าเห็นว่าเรื่องที่เสนอมายังไม่เพียงพอที่จะ
พิจารณาสั่งการตามมาตรา ๔๘ คณะกรรมการธุรกรรมอาจมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับมอบหมาย
เป็นหนังสือจากเลขที่การ ดำเนินการตรวจสอบเพิ่มเติมแล้วรายงานให้ทราบก็ได้

^๘โปรดดูเชิงอรรถที่ ๓, ข้างต้น

ราชการที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการตามกฎหมายอื่นได้หรือไม่ นั้น เห็นว่า เดิมมาตรา ๔๐ ไม่ได้บัญญัติให้สำนักงาน ปปง. สามารถส่งข้อมูลหรือรายงานเกี่ยวกับธุรกรรมเพื่อปฏิบัติการตามกฎหมายอื่นได้ ต่อมาได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๐ (๓) โดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดให้สำนักงาน ปปง. มีอำนาจหน้าที่ส่งรายงานหรือข้อมูลเกี่ยวกับการทำธุรกรรมเพื่อปฏิบัติการตามกฎหมายอื่นได้ ดังนั้น หากผลการตรวจสอบและวิเคราะห์รายงานและข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับการทำธุรกรรมที่สำนักงาน ปปง. ได้รับรายงานเป็นกรณีที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามกฎหมายอื่น ซึ่งมีใช้กรณีที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน สำนักงาน ปปง. ย่อมสามารถส่งรายงานหรือข้อมูลดังกล่าวไปให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการตามกฎหมายอื่นได้

ประเด็นที่สาม สำนักงาน ปปง. จะสามารถจัดส่งรายงานหรือข้อมูลเกี่ยวกับการทำธุรกรรมที่สำนักงาน ปปง. ได้จากการดำเนินการตามมาตรา ๔๐^๓ และจัดส่งรายงานหรือข้อมูลที่ได้จากการดำเนินการตามมาตรา ๓๘^๔ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินฯ ให้ส่วนราชการไทย ต่างประเทศ หรือองค์กรหรือหน่วยงานระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินตามที่ได้รับร้องขอได้หรือไม่ นั้น สามารถแยกตอบได้เป็นสองกรณี ดังนี้

(๑) กรณีที่ส่วนราชการไทยเป็นผู้ร้องขอ กรณีนี้เห็นว่า สำนักงาน ปปง. สามารถส่งรายงานหรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการทำธุรกรรมที่ได้จากการดำเนินการตามมาตรา ๓๘ และมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินฯ ให้กับส่วนราชการไทยที่ร้องขอข้อมูลดังกล่าว หากกรณีต้องด้วยมาตรา ๔๐ (๓) แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินฯ ดังที่กล่าวมาแล้วในประเด็นที่สอง หรือกรณีที่มีกฎหมายอื่นกำหนดให้มีการขอข้อมูลจากสำนักงาน ปปง. ได้ เช่น มาตรา ๑๑ (๒)^๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบ

^๓โปรดดูเชิงอรรถที่ ๓, ข้างต้น

^๔โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

^๕มาตรา ๑๑ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามมาตรา ๑๐ (๑) (๗) (๑๐) หรือ (๑๒) คณะกรรมการการเลือกตั้งอาจขอให้มีการดำเนินการดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๒) ให้สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินแจ้งรายงานการทำธุรกรรมของพรรคการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งในพรรคการเมือง หรือผู้สมัครรับเลือกตั้ง เมื่อปรากฏหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่ามีการกระทำความผิดหรือฝ่าฝืนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ หรือกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งแจ้งให้ทราบ หรือให้ธนาคารแห่งประเทศไทย หรือธนาคารพาณิชย์ ตามกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์ หรือสถาบันการเงินอื่น แจ้งให้ทราบถึงการโอนหรือการเบิกจ่ายเงินในกรณีดังกล่าว ตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งร้องขอ ทั้งนี้ ภายในเวลาที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

รัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๐ หรือ มาตรา ๑๑๒ (๒)^{๖๖} แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐

(๒) กรณีที่ส่วนราชการต่างประเทศ หรือองค์กรหรือหน่วยงานระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินเป็นผู้ร้องขอ นั้น เห็นว่า ย่อมเป็นไปตามข้อผูกพันที่กำหนดไว้ในอนุสัญญา ความตกลงระหว่างประเทศ หรือบันทึกความเข้าใจ ที่รัฐบาลไทยได้ตกลงไว้กับต่างประเทศ ทั้งนี้ จะกระทำได้เท่าที่กฎหมายให้อำนาจไว้ตามที่กล่าวมาข้างต้น

แต่อย่างไรก็ดี การที่สำนักงาน ป.ป.ง. จะให้รายงานหรือข้อมูลเกี่ยวกับการทำธุรกรรมแก่ส่วนราชการหรือหน่วยงานใดตามประเด็นที่สองและประเด็นที่สาม นั้น ต้องคำนึงถึงมาตรา ๓๘ วรรคสี่^{๖๗} แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินฯ บทบัญญัติเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารที่ไม่ต้องเปิดเผยตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และมาตรา ๓๕ วรรคสาม^{๖๘} ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ด้วย

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

และมีให้นำบทบัญญัติของกฎหมายที่ห้ามหน่วยงานใดเปิดเผยข้อมูลในความครอบครอง มาใช้บังคับกับการแจ้งข้อมูลตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งร้องขอ

ฯลฯ

ฯลฯ

^{๖๖}มาตรา ๑๑๒ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการสืบสวนสอบสวนเพื่อหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการเลือกตั้งและป้องกันมิให้การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรมให้คณะกรรมการการเลือกตั้งหรือกรรมการการเลือกตั้งที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมายมีอำนาจดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๒) ขอให้สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินแจ้งรายงานการทำธุรกรรมของบุคคลที่น่าจะเกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งที่คณะกรรมการการเลือกตั้งแจ้งให้ทราบหรือให้ธนาคารแห่งประเทศไทยหรือธนาคารพาณิชย์ตามกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินอื่นแจ้งให้ทราบถึงการโอนเงินตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งร้องขอ

^{๖๗}โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

^{๖๘}มาตรา ๓๕ สิทธิของบุคคลในครอบครัว เกียรติยศ ชื่อเสียง ตลอดจนความเป็นอยู่ส่วนตัว ย่อมได้รับความคุ้มครอง

การกล่าวหรือไขข่าวแพร่หลายซึ่งข้อความหรือภาพไม่ว่าด้วยวิธีใดไปยังสาธารณชน อันเป็นการละเมิดหรือกระทบถึงสิทธิของบุคคลในครอบครัว เกียรติยศ ชื่อเสียง หรือความเป็นอยู่ส่วนตัว จะกระทำมิได้ เว้นแต่กรณีที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ

บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับความคุ้มครองจากการแสวงประโยชน์โดยมิชอบจากข้อมูลส่วนบุคคลที่เกี่ยวข้องกับตน ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
มีนาคม ๒๕๕๒